

reglen for Søs og Handelsretten bør forblive ved, hvad der gjælder for alle andre Domstole i civile Sager. Efter disse Medlemmers Mening vilde det være i høieste Grad uheldigt, om Noget skulde ansees beviist for en Ret, hvad en anden Ret i en aldeles lignende Sag maatte forkaste som ubeviist, og det tør i denne Henseende ikke glemmes, at mange Søs og Handelsfager udenfor Kjøbenhavn gaae til de almindelige Domstole, der fremdeles vilde have at følge den lovbestemte Beviisttheori, og at Søs og Handelsretten vil kunne komme til, ifølge Reglen om Modfordringer i Udkastets § 14, at paakjende mangel en Sag, der i og for sig hørte ind under de almindelige Domstole. Hertil kommer fremdeles, at Høiesteret jo skal være Overinstants for Søs og Handelsretten, men for Høiesteret vil man ikke give nye Regler betræffende Beviset og det gif dog ikke an at lade den overordnede og den underordnede Ret paakjende Sagen efter forskellige Beviisttheorier. Ei heller synes det i og for sig at være af nogen afgjørende Betydning, hvad der fra den anden Side ansøres til Forsvar for den ulovbundne Beviisttheori. Naar der henvises til, at Størstedelen af Søs og Handelsrettens Medlemmer ikke ere eller behøver at være retskyndige, maa det erindres, at det jo ikke er Meningen, at de ikke-rets lærde Medlemmers Deeltagelse i Sagernes Paakjendelse skal være indskrænket til Afgjørelsen af den saakaldte factiske Deel af samme; ogsaa i den egentlige juridiske Deel skulle de jo være Moddomsmænd og de kunne da formentlig ligesaa vel ved Formandens Veiledning, om fornødent gjøres, danne sig en Mening om, hvorvidt Noget efter de almindelige Beviistregler, der ikke ere saa mange eller indviklede, maa ansees beviist, som de kunne danne sig en Mening om det endelige retlige Resultat i Sagen. Og naar det gjøres gjældende, at en ulovbunden Beviisttheori overhovedet maa ansees som den bedste, maa det for det Første bemærkes, at det dog i privatretlige Forhold er af stor Betydning, deels fornyd at kunne sikke sig et Beviist, som man kan stole paa i sin Tid vil blive taget for fyldest, deels at alle lignende Tilfælde afgjøres paa samme Maade og efter samme Regler, medens det, netop naar Søs og Han-

delseretten sammensættes af et ideligt veylende Personale, bliver dobbelt betænkeligt at give Beviistreglen saaledes, at Afgjørelsen kan komme til at bero paa en, om ikke vilkaarlig, saa dog subjectiv ureguleret Opfattelse hos de forskellige Mænd, der fra deres Færden i et bevæget Handelsliv træde ind i og for en kort Tid tage Sæde i Søs og Handelsretten. Det maa dernæst, forsaavidt man her vil paa en Maade gennemføre en Tanke, hvorpaa Jury-Institutionen i criminelle Sager hviler, vel erindres, at der dog er en stor Forskjel tilstede i Henseende til det hele Apparat, hvorved Omfanget og Bestaffenheden af de Data, hvorefter, og de Sager, hvori det for Søs og Handelsretten skulde ifølge et frit Skjøn afgjøres, hvad der kan ansees beviist. I Søs og Handelsretten skulle, selv efter Udvalgets Forslag, dog kun 4 Bidderere dømmes i hver Sag; Bidnesførelsen vil ofte for en væsentlig Deel ikke foregaae for dem, navnlig forsaavidt den finder Sted udenfor Kjøbenhavn, og om Afhøring af Parterne personlig bliver der ikke Spørgsmaal; ligesaa lidt er der Tale om en Undersøgelse af Parternes personlige Forhold, deres Wandel og Charakter i Almindelighed, og de Slutninger, som derfra kunne drages. Endelig turde ogsaa den Erindring her være paa sin Plads, at en Fastholdelse af de almindelige Beviistregler i civile Sager ikke ubeløffer, at de concrete Omstændigheder i Forhold, hvor der ikke godt kan blive Spørgsmaal om at fordre de enkelte lovbestemte Beviistdata, t. Ex. hvor der er Tale om, hvad der maa antages at have været Parternes Hensigt, eller om Bedømmelsen af et Forholds Charakter, kunne faae en afgjørende Indflydelse; men dette er dog noget ganske Andet, end aldeles at løsrive sig fra bestemte Regler.

Den sidste Deel af Udkastets § 42 har Udvalget anset for betænkelig. Ordene: „Sager, i hvilke ingen Indsigelse mod Forbringeren er fremsat“ omfatte ogsaa de Tilfælde, hvor dette er begrundet i, at Indstævnte er udebleven, men Exigibilitet trods Appel turde dog neppe her være tilraadelig, og hvad Sager angaae, der alene gaae ud paa at forskaffe en forældet Ransdom Retskraft, maa det be-